

Соколёнок

Лашын

3/2022

май – июнь

Иллюстрированный детский журнал.
Издается один раз в два месяца.

Учредитель:

Агентство информации и печати
Республики Дагестан.

Регистрационный номер

серия ПИ №ТУ05-00413 от 22.04.2019 г.
выдан управлением Роскомнадзора
по Республике Дагестан.

Издается с января 1990 г.

Руководитель – главный редактор
М.М. Ахмедов

Редколлегия:

А.Исмаилов (зам. гл. редактора)
А.Култаев
Б.Куленчакова
М.Аvezov
С. Майлыбаева
С. Култаева (редактор выпуска)

Художественный редактор З. Даганов

Технический редактор Т. Лузина

Художник номера З. Даганов

Формат 60x84 1/8.

Бумага офсетная.

Уч. изд. л. 2,6.

Уч. печ. лист 3,26.

Выход в свет 1.06.2022 г.

Тираж 311 экз.

Заказ № 1232.

Типография:

ООО «Издательство «Феникс-пресс».

Адрес типографии:

367018, РД, г. Махачкала, ул. Петра I, 61.

Редакция и издатель: Государственное
бюджетное учреждение Республики Дагестан
«Редакция республиканских литературных
журналов «Соколёнок» и «Литературный
Дагестан».

Адрес редакции и издателя:
367000, РД, г.Махачкала,
ул. Даниялова, 55.

Электронный адрес редакции:
litdag@mail.ru

Ногайский язык.

Индекс: на год - 63238,
на полугодие - ПМ995.

Цена свободная.

Ногайлардың той йырлары

Халкымыздынъ бурынгы заманда шыгарган той йырлары аз туывиллар. Онда соъз тойды айрувв уйгынлав, ойткерувв, келин эм куьев акында, куда ман кудагай эм ювыклары акында соъз бардырылады. Алды орынды, соъсиз де, келин бийлейди. Ол да белгили. Уйгеге ийги эм акыллы, эдаплы келин келсе, айел наьсипли, берекетли эм онъайлыш болаяк, айел оьсеек. Буюгын «Келинге» деген той йырын бермеге сувемиз.

КЕЛИНГЕ

Сизди анълап,
Тербиялап оьстирип,
Ага мынан
Ол анады оьпкендей,
Арбасы ман.
Келсин наьсип оларга,
Келе берсин
Оьсир бойы еткендей.
Улан-кыздынъ
Сиздейлерге оьктемлик!
Овз Элининъ
Атын-данын шыгарган,
Баскалар да
Сизге этсинлер тенълик!

А.Утеев.

ЮМАКЛЫ ШЕШЕКЕЙЛЕР

Енъув байрам қуынинде мен айр кимнинъ төсінде.

Эстеликке салалар, мени сұйип алалар.

***

Мен шоқирли кирпидей, ийнем меним бек ойткір.

Тек пайдалы дарман ман, бас деп оны айруйв бил.

***

Ызанда ол оғаси. Таяғы бар, қуын көзи.

Писсе сосы қуын көзи, кара бидай түседи.

***

Кызыл-гүлдинъ кардашы түсі мен кусайды.

Атында болса айван бар, коркыпайды кардан.

***

Сув уыстинде юзеди ап—ак болып бу шешек,

Айрекетле, атын тап, болма. Яным, эриншек.

С.Майлышбаева.

Сұхвретлерге карап, ногайша атларын табынъыз.

Ят кыз

(хабар)

Авылга ят кыздынъ келуувиннинъ хабары шыкканлы эки юмага ювыклады. Бир юма сонты куын кеште ялкып Культура уйининъ окув залына Ахмат пан Рахмет кире койдалар.

Рахмет Ахматтынъ артыннан залга киргени де сол эди, Ахмат сол көзин кыса берип, күльлимсиреп:

— Мине! Мунавы. Ялгыз олтырган, — деди де, залдынъ ишинде оннан оызгелири барын сезе берип, тез оyzин йыйып, — мунда сен олтыр, анавда мен олтырайым. Мен «Спортты» суюмен, сен баскасын оқымага боласынъ, — деп, экевиси де бир бирисине карадылар, олтырганлардан ийменип, йылмыйып куылдилер де окувга киристилер.

Залдынъ иши тынык. Окувшилар айланганда журналлардынъ кагытларын актарып, тынлыкты бузады. Бир-бир окувшилар оқыган хабарларынынъ маңнесине көре, шырайларын туурлентип, бир бирде куылип, бир бирде «вассене» деп йибередилер. Болган ман книга алувшилар ман алданган яс ят кыз ол затларды сезбей, акырып «сизге кайдай книга керек» деп сорап, туурли окув книгаларын берууде болады.

Узын йиирен шашы басынынъ төбесининъ кери артына оырмели кебинде йыйылуви, эрек орынлассан кайкы наьзик каслары, ыспайы, ойнап турган көвзелири, түз, оншаклы уййен болмаган танавлары бурыны, юкка эринли төйгерек авызы мунын ак сыпатына бек яраса эди.

Үстиндеги сары кофтасы ман кара юбкасы кыздынъ орта бойына келисуви яслардынъ көзлерин кыздыра эди.

— Калай арууь бийийди, сен көрген болсанъ экен-деди Ахмат кызды мактай берип. — Ай юрисише!.. Аяклары... Турган турысы көз явын алады. Анъладынъма, Рахмет? — деди Ахмат залдан шыккан сонъ.

— Ахмат, сен онынъ кыргы ыспайлышына кызба, а ишиндегин бил, сонъ соъле. Суъйгеннен сонъ айдем болсын. Айдемшилик туывал ма бетти юватаган. Оны ойла «Суъим оылуввден куьшли» дегенди эситкенсингъим? Эгер сизинъ аранъызда суъимлик болса, оннан куьшличувство болмас. Солай, дос. Суъимликтот. Тутандырып кой, оызи ялынлар.

Ахмат «ах, сени шоферлык, айр куын рейс, билмеймен, не этпеге керек» деген ойга туъсип, парктынъ иши мен йөннеди. Парктынъ ишин толтырган музыкага, айдемлердинъ онда-мунда юрисине, олардынъ хабарына, куылкисине Ахмат эсте салмады, а йорык юриси мен уйге кайтып, ас та ашамай, тез шешинип кроватьке ятты. Шыдай алмай онъ бетке, сол бетке авнаса да, кыздынъ сувверти нешеш кере көз алдына энсе де, Ахматы уйкыенъди.

Уыш-доорт айдан сонъ авылда куртка-лардынъ «Сафура-калай авыр, сабыр туратаган бала. Биревге эш бир артык соъз кайтармас. Калай көрнекли. Сафурадай келинли киси мурадына етпесе де онъмасын» деген хабарын абытлаган сайын эситпеге болады эди.

Яс Сафурага ондай оырметли абырайды алув онынъ тербияланып оысуви себеп болады. Буъгуын Сафура бираз бос: кирди ювды, уйдин ишин тазалады, истен

АҮР АТТЫНЬ МАҢНЕСИ БАР

Баскалай миллетлердинъ атлары кимик, бизим ногай ти-линде де көйплеген атларамыз асылында араб тилиннен кир-ген болып шыгады. Мине эндигиси сондай атлардынъ маң-несин алып карамага амаллар ашыладылар. Мине олар да:

Ахмат – мактавлы, абырай-лы.

Али – бийик.

Амир – ақым, басшы.

Басир – яхшы көретаган, ийт көвзли.

Камал – янъылышсыз.

Халил – ювық, кардаш.

Расул – элши, вайкил.

Загир – ашык.

Рашид – анълавлы.

Камиль – толы, сав.

Сондай мысаллар көп кел-тирмеге де болады.

А хатын-кыздардынъ атла-ры болса, асылында эр кисилер атларына «ат» деген суффик-си косылып этилиниди. Мине олар да:

Сани-Саният – яратув-шы, болдырувшы.

Рашид-Рашидат – анълавлы.

Солтан-Солтанат – буйырып болатаган киси.

Керим-Керимет-Каримат – юмарт. Баскалай да аз туыл.

Токтастырувларга көре, арап атлары бизге сегизинше юз йылда келген болып көри-неди демеге керек. Оннан алды кере бизим халк асылы бой-ынша айдынъ-куйннинъ, тав-дынъ-тастынъ, күшшли деген кыр айванларының атларын беретаган болыптылар экен. Мине мысаллар: БОЙРИГОЙЗ, АЛБОЙРИ, БОЛАТ, ТЕМИР, ЯМГЫР, ТАСТЕМИР, АРС-ЛАН, КАПЛАН, ЮЛДЫЗ, ГУЛЬНАРА, АЙПАРА, АЙ-НАРА эм баскалары.

Аyr биримиздинъ атымыз бар. Сенинъ атынъ кимdir? Оъз атынъды абырайлы, сый-лы этүүв уьшин не зат этесинъ? Айне сонынъ акында да бираз ойланып карамага керекли де боламыз. Оъзлеринъиз биле-таган кайбир атлар акында да «Лашынга» язып йибермеге амаллы да болып каласыз.

*Баспага аъзирлеген
А.Утеев,*

Йыл шақлары

***

Онда бол да, мунда бол,
Бердазиде уйде бол.

***

Яз ойнаган кыс йылар.

***

Язда бир күн ятсанъ,
Кыста юмалап авнарсынъ.

***

Яз күнинде туырленеди.

***

Яй йыяды, кыс ашайды.

***

Яланъ аяктыларга салам айтынъыз,
Тонсызларга оъзим баарман.

***

Карлы кыстынъ язы битимли болар.

***

Кыста арба аъзирле,
Язда шана аъзирле.

***

Кыскы күн кояннынъ куйрыгына
тенъли болады.

***

Март сувы ман –
Апрель – оълени мен басқаланады.

Аъзирлеген С.Култаева.

Көккөректе – аттың шедаю!!!

Япониядынъ Токио каласындагы 32-нши яй олимпиадасы 24-нши июльден алыш 9 августа дейим ойткерилди. Россиядан болыш Токиода 335 спортсменлер ортакласты эм олар спортынъ 33 түрли синде күррес бардырылар.

Ханты-Мантийский автоном обласыннен Россиянынъ йыймалы команда составында шеккиси 57 килограмм болган боксер ногай улы. Альберт Батыргазиев Токио олимпиадасында ортакласуын этти. Айтып озайык, монгол боксердь енъүүв мен Альберт Батыргазиев Олимпиада ойынларынынъ ез медалин алувга гарантия берди. Соны ман ол ез медалинъ иеси болыш калды!

Олимпиада

Таъриихинде биринши,
Ез медалин,
Альберт, энди бийлединъ.
Мине буыгуын
Энъ маынели күрресинъ, –
Сага яным
Алтын медаль айкелсин!

Сол ақында

Биз Алладан тилеймиз,
Алтын медаль
Эм сени де күттемиз!

Лазарь Альварес пен ринге шыкканда, ол 3-нши август күн болды, Альберт туырк дуныясында ийги белгили ногай йыравы Арсланбек Султанбековтынъ «Домбыра» йырын ойнав ман шыгып калды эм енъди. Коңыили шат эди эм озын де эткен исине разы эди. Аьши сен неге бу йыр ман шыгып калдынъ дегенде, озынинъ разылыгын билдири булай деген:

Бу йыр мага баалы,
Асаудынъ йыры ды.
Домбырадынъ ойнавы,
Күш коспай да болмайды...

Көтереди коңылилым,
Булутларга еткерип.
Оны озын бек сүйдим –
Ювыгымдай сый этип...

Анье сол ийги коңылде улымыз оннан сонъгы сынавга да разы экенин билдиргендей болады. коңыл күйлсе, күш косылар дегенлей, ога Кудай озын озынинъ керек көмегин этип алган эди...

Мине 5-нши август күнни де келип калды эм бизим россияншы боксер эндигиси дуныя ерине күшшли эм бек йигерли американшы, дуныядынъ уыш кере чемпионы, олимпиалык ойынларынынъ эки кере призеры Дюк Рэган ман боксировать этпеге керек эди. Финалга шыкты эм оны да уыш те эки эсап пан енъди! Мине АЛТЫН МЕДАЛЬ! Мине боксер Альберт эндигиси Олимпиалык чемпионы. Айтып озайык, сосы ясымызды олимпиалык чемпионы болувы ман йылы кепте РФ-сынынъ Президенти Владимир Путин 5 август күнни ок күтлады эм оны ман савлай Россия оъктем болатаганын билдириди. Оъзек те, менде де юрек кайнады эм сосы ятлавым тувды:

«АЛТЫН МЕДАЛЬ»

Алтын медаль.
Алтын медаль. Алтынды.
Көккөрегин
Альберттинъ йылтыратты.
Ясымыздынъ
Айлемет тапкырлыгы,
Ногайымнынъ
Баърисин де кувантты.

Бирев тувыл,
Болсын онав эм артык –
Альберт сага,
Бу биринши медалинъ!
Сени минен
Биз оъктеммиз анълашы –
Сав Дағыстан
Эм Россия куванды!

Сен айли де
Минерсинъ коып бийикке,
Күшинъ де бар,
Куватынъ да аз тувыл.
Спорт дуныя
Таърихинде оъмирге,
Атынъ калар,
Несил минен айтылып...
(ызы болаяк)

Мен анама ярдамласаман

Ана-ол яшавда энъ ювык, энъ аявлы айдем. Анасы бар балалар бек насыпли. Эртен ол бизди юмсак давазы ман турғызады, таңтили аслар ашатып мектепке йолга салады.

Айр күн сайын анамның сұлув юзине қарап сукланаман эм оның көңгілине етпеге шалысаман. Эртеги шакта уйде куллық көйп. Айсұлув эм Арслан бебелеримди бала бавына айзирлемеге керек, таңтили үйкесіннан турғызып, ювындырып, кийиндирип, ашатып. Бағыримиз бирге сұпырага олтырамыз, анама бебелеримди ашатпага көмек этемен, соңъ йолланамыз.

Мектептен кайтып келгенде оқ уй куллыкларына урынаман: уй сұпырып, пол ювып, шешекейлерге сув күйип, савыттарды ювып, анамның колларын босатаман. Дерислеримди этип болып, бала бавдан кайткан бебелерим мен кызықлы заман йиберемен. Китаип оқыйман, ойыншыклар ман ойнатаман, оларга домбра шертемен. Кайтип сұьецилер кишкей бебелерим ногай йырларды, анъларды. Куллықтын арып келген атамыз бизге қарап күвзленеди, анам болса йылы күлемсиреп айтады: «Меним сондай көмекшім болғанга шұқир Аллага!» – деп. Ногай халкымызда айруу такпак бар: «Еннет аналардың аяғының астында», сога көре де айр бир бала оғз анасын сұйиип, сыйлап, ыза көрсетпей турмага керек.

Мурат Аvezов айтканлай: «Айдай сұлув ким? Анам! Анам! Анам! Күндей йылы ким Анам! Анам!

Алтынай Отемисова, 7 кл.
Карагас авыл орта мектеби.
Тулпар күбі.

Ногайым...

Ногай халкым, сен мага,
Бириңши алал соьзим.
Анам бесикте айткан –
Тынълап турган мен оъзим.

Ногай халкым, сен мага,
Тынысымсынъ алаган.
Колларын яйшп анам –
Аль мен болса ялаган.

Ногай халкым, сен мага,
Бурынгы бир домбыра.
Ойнаган онда көлп анъ –
Халкынъ сүйген Сыбыра!

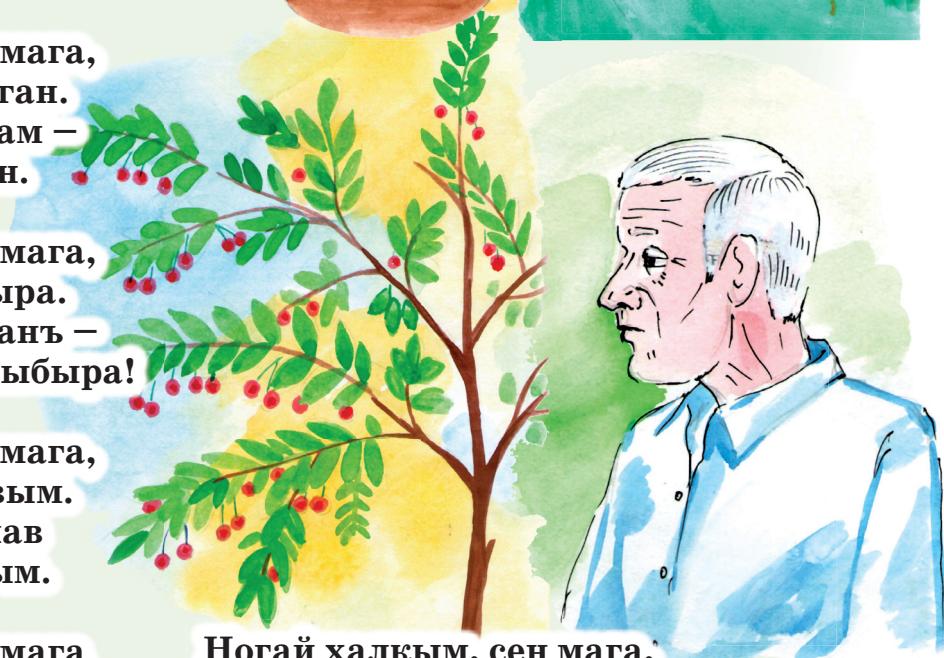
Ногай халкым, сен мага,
Бириңши бир ятлавым.
Биревден болган онав
Китаплерим язғаным.

Ногай халкым, сен мага
Терек баста емисим.
Ая, колым тутпаган –
Алтыным эм құмисим.

Ногай халкым, сен мага,
Сабийдеги сүйимим.
Оъмирге йылув коскан,
Бир маштак камыс уйим.

Ногай халкым, сен мага –
Намазлыгы атамнан.
Басымды салып ога –
Мусылманынъ болғанман!

Ногай халкым, сен мага,
Ақ Қураннынъ хадиси.
Көзимнен яслар ага –
Балалыктынъ белгиси.

Ногай халкым, сен мага,
Тав басында ап-ак кар.
Онсыз яшап мен болман –
Омыраяк бийик яр!

Ногай халкым, сен мага,
Буыгүнги бу шалай бас.
Онсыз мен авызыма,
Алып болман увырт ас!

Сен, ногайым, мен оъзим,
А мен оъзим, бил. Ногай.
Бу соьзимди айттырган –
Бийик көкте тур КУДАЙ!

Ногайым ман бу йырым,
Бисмилла деп басланган.
Ногайым аман турысн –
Мен ога бек разы ман!

Ан. Култаев

ШЫНТЫ ДОСЛЫҚ

Бизим айр бири миздинъ барды досларымыз, ювык тенълеримиз эм биз олар ман айр заман ойктем боламыз. Биревлерде ондайлар саны аз да болмайдылар демеге керек. Мине буыгүн хабардынъ бас байтири акында бардырмага сүвер эдик: онынъ орынында сен болсанъ, не эткен болар эдинъ?

Омар эм Саид-бек айруйв дослар боладылар. Олар бир заман да эриспегенлер. Бир биригине карсы да турмаганлар. Биревине ярамаган затты баскасына эш бир заман да айтпаганлар. Шынты дослар.

Тек яшавда не зат та болып кояды. Бир кере дослар эриспей болмадылар. Эрисувдинъ темасын биреви де маңнели деп санамады. Тек соызге соыз косылды эм хабар да созылды. Эндигиси эки дос бир-бириси мен ойнамайдылар, бир бириси мен сойлемейдилер. Я Омар, я Саид бир бирине енъиллик этпеге болмайдылар эди. Эндигиси олардынъ бириси сама биринши болып досына рас бармага керек. Демек, кешип коймага керек.

Айне сондай заманда Саид эки таныс кедединъ хабарлавын эске алды: олар Омардынъ акында соыз бардыра эдилер. А Саидка ол зат ярамады-кайбир соызлеринде олар Омарга селеке де этедилер. А Саид болса нешеси бир йыл оны ман досласып келеятыр. Эндигиси Саид олардынъ сойлевлерине косылмага эм Омарды якламага токасты.

– Сен неге оны яклайсынъ? Сиз айли дослық та юритпейсиз, – деп бир кеде сорамай да болмайды.

– Эгер мен оны ман сойлеметтаган болсам да, ол меним шынты досым болып калады. Ол йокта мен оны яклайман. Ол айли оъзи болса да, мен солай этеек эдим, – дейди Саид.

Айне сол заман Омар оъзи сосы ерден оътип барайтыр эди. Ол Саид кеделер мен сойлейтаганын эм соъзлери бираз авыр болып шыгатаганын сезбей болмады. Дослық йосыкта туывыл болып көрринди. Омар эндигиси янаспага суюди. Эм билмеге: булардыкы не эткен хабарды?!?

– Баъри де еринде, Омар, биз баъри соравларды да шештик. Юр, кайтайык, – деди сонда Саид оъзининъ досына. Эм оны баска якка карап алыш та кетти.

Сол күн ок кеделер бир-бирине айип салувларын койдылар. Кайтарам, тагы да дослыгын беркиттилер. А олардынъ шынты дослыгы калганларга ийги көрим болды. Ол бек керек зат-керек ерде досынъды яклап билуыв, оны тутув. Бойтен де, сен оъзинъ сол ерде йок болып турганда. Кеделер соны да ийги анъладылар. Айне соннан себеп олардынъ дослыклары бек берк эди.

Сога айтады: дослық болса, шынты эм берк дослық болсын деп...

Аъзирлеген С.Култаева.

Көлмөсин кайғының хабар

Украина еринде дав басланып, онынъ яшавшылары кыйын айлге түстүлөр. Сондай кыйын айл оны коршалавшыларга да түскен. Россия солдатлары эм офицерлери бириңиң сыраларда болып, Украинаады коршалайдылар. Сондай ашувлы согысларда бизим аявлы айскершилөримиз ян бердиштер. Олар оъзлерининъ яс янларын ойламадылар, спецоперацияларда катнасып, оъз барышларын йигитлершне толтырдылар.

В.В.Путин айткаладай, сондай йигитлер, (яткан ерлери еннетли болсы) кайсы милдеттен де шыктылар, айскер борышларын бастирларшне толтырдылар.

Солардынъ бириси республикадынъ Ногай районнынъ орталыгы Терекли-Мектеб авылыннан Кайтарбий Агали улы Елманбетов болады.

Кайтарбий Украина еринде спецоперация барысында катнасан. Ол Санкт-Петербург каласында Михайловский айскершилөк артиллерия академиясын битирип, Россияядынъ савытлы күшлөрининъ офицери эди.

Украина еринде спецоперацияларда катнасып, бастирларшне ян берген йигитлерге бас иемиз. Олардынъ йигитлиги бир заманда да мутылмас.

Ата-аналарга, кардаш-түвгандарына Алла-Таала шыдамлык, кайратлык берсін.

Кайда көмжинъ

Нуралиев Тимур Люмирович түвган 25-нчи шилледе (июль) 2001 йылда Минеральные воды каласында. Беставшы ногай, конгыркылышак тукымыннан. Бала заманнан алыштанъ, ақыр болып оъсken, спортты бек сүйген. Боксса аваслыгы күшшли болган, белгіли тренер Попов Валерий Александровичтинъ спорт күбинде оъзин сынап устьинликлерге еткен. Кошплеген халклар ара, Савлайrossиялык спорт ярысларында белсен катнасып, Новотерский мектептинъ энъ ийги спортсменлерининъ сырасында болган.

Минераловод бокс командасынынъ капитаны этип оны сайлаганлар.

Ногайлар арасында неге онынъ сондай ярык етимислери ақында билмегендер деп сорасанъыз, яваплаймыз – ол

сондай да әдаплы, халк арасында оъзининъ атын коюп шыгармага, коюп мактавды сүймейтаган яс айдем болган. Бирге оқыган тенълерининъ эскерувиине көре, Тимур оъзиннен кишкелерге, осалларга мектепте оқыганда якласып туратаган болган. Бир кере Тимур кызылалкты кылыхыз яс-

лардынъ зорлавыннан күткарған. Коъздиди ашып юмганша, уят билмеген яслар, коркканыннан шашырап кеткенлер. Йигиттинъ каты ден савытлыгы эм спорта усталыгы ога коъмекши болганлар. Танығанлар баъри де Тимурдынъ ақында баскаларга усамаган, йигерлилигинъ, ишки дуныясынынъ байлыгы ақында айтадылар. Калай коюп айдемлерге коъмек этип уългирген тек йырмага еткен яс.

Сереке - 70

Марина Ахмедова

Марина Анатолий кызы Ахмедова-Колюбакина белгили орыс шайири, көширувшиси әм публицисти. Ол 1952 йыл Челябинск каласында тувган. Алты ясыннан алып ятлавлар язып келеди. Москвадагы Максим Горький атындағы Литинститутын битирген. Аълиги заманда Махачкала да яшайды әм айрекет этеди. РФ-дың культурасының ат казанган қуллыкшысы. Дағыстанның халқ шайири. Орыс тилинде балалар уышын шыгатаган «Соколёнок» журналының редакторы. Орыс тилине ногай шайирилери Кадриядынъ, Кулунчаковадынъ, Анвар-Бек Құлтаевтинъ, Мурат Аvezовтынъ көплеген ятлавларын әм поэмаларын көширип келеди.

Балалар уышын туырлы темалар бойынша ятлавлар язады.

Адабиатты баславшыларының бириси

Мине күнлөргө дейим сосы айдем яшаган болса, ога 95 йыл толаяк эди. Ол да ким десенъиз, аты савлай дуныяга ийги белгили ногай язувшысы эм шайири Суюин Иамамали улы Капаев болар.

Белгили ногай язувшысы эм шайири Суюин Капаев бизим ана литературамызга 40-нши йыллардынъ сонъында келгенлерден болады демеге керек. Суюин Капаевтинъ аты ана литературамызда лирикалық прозадынъ оьсуви мен байланаслы десе, эш бир янъылыш та болмас. Ол бизим ногай адабиатты баславшыларының бирисининъ сырасына кирип калгандардан дер эдик.

Суюин Капаев Карапай-Шеркеш республикасынынъ Адыге-Хабль районынынъ белгили ногай авылы Эркин-Юртта 1927-нши йыл 3-нши май күнинде тувган. Онынъ биринши «Ольтув» деп аталган произведенияси муннан 65 йыл артта, демек, 1957-нши йыл Черкесск каласында баспадан шыккан эм окувшылар арасында йылы орын тапкан.

Суюин агайымыздынъ язувшылык диапозоны айлак кенъ демеге керек. Онынъ колыастыннан шыккан «Йылы ел», «Бекболат», «Эски уйдинъ сонъы», «Толкынынъ таза, Тазасув», «Ювсан», «Тандыр», «Казбулактынъ картлары» эм баскалай китаплери

халкымыздынъ арасында уйкен сыйман пайдаланып келедилер демеге боламыз. Олардынъ көбиси орыс эм баскалай тиллерге де көширилгенлер.

Суюин Капев уйкен литературалык иси уьшин «Сый белгиси» орден мен, РСФСР-дынъ Оyr Советининъ Президиумынынъ Сый грамотасы ман савгаланган. Ога Дагестан Республикасынынъ культурасынынъ атказанган куллукшысы деген сыйлы ат та тагылган эм ол оны оъктем кепте юргисткен.

Ол Карапай-Шеркеш республикасынынъ халк язувшысы деген аткайтисли болгандардан болады.

Суюин Капаев РСФСР-дынъ язувшыларынынъ бир неше съездлеринъ делегаты болып онынъ исинде ортакшылык да эткен.

Онынъ татым айелинде доорт бала асыл болып, яшавдынъ уйкен йолына оъз кесписи мен, ниети мен түйсекен. Уйкен улы Иса Капаев атасынынъ йолын алыш, айли белгили язувшыларымыздынъ бириси болып токтаган.

2001-нши йыл 21 май күнинде, каты авырувдан сонъ, оъзининъ 75 ясина шыккан шагында язувши эм шайири Суюин Капаев арамыздан кетти. Ама оны халкы бир заманда да мутпаган эм мутпаяк.

С. Култаева.

9 МАЯ - ДЕНЬ ПОБЕДЫ